

5. Je'ití anakái tijiamué'n

Tipu'á uxé'ba ti ka'nákan watyáawan cha'a ku'kúri akáwaaten, tsináakari já'ra na'ríh auyúhra'tsi'wan, séikari ti'ti.

6. Ti jiwátsia'n

† táka'i jiatayí'xan amáanan a'uti a'watsí'wakare, ta'h amúu uwatyátuiwan a'umáh iya'wátsi'a. Mi táka'i cha'a kái ujetsé man tité'n ti'h kahtá kái ujaupá tikáitime'ni.

7. U'wásairen

Mi táka'i ti a'rí wáchi ji'utyá'n a'uti jetsé a'uka'riwas. Tiji'ankanáaxi'n ti jetsén tya'uwá'a ta'h mejiyo'an jiachá ti kái watyájaanan.

8. Wásaire'e

Aapáh yautyahtuani a'uti kái aujeení ahtá kái xikáh jetsán káneeri.

Modelo transdisciplinar para el bienestar de las comunidades agrícolas y rurales de Nayarit a través de la incorporación de tecnologías solares, hacia la sostenibilidad.

Proyecto apoyado por el "CONACYT" en el año 2022
CONACYT-PRONACES 319456

Para más información acerca de prototipos e instructivos de cocinas solares, visite la página de:
<http://solarcooking.org/espanol/>

Traducido por: Pedro Muñiz López

Universidad
Autónoma
de Nayarit

UNIDAD ESPECIALIZADA
EN ENERGÍAS RENOVABLES

Proyecto 319456

**Táka'i ti jiwátsia'n xikáh
kin jiuwáira'a**

**Yaapu ti'tabáire tyáh xikáh kin
tiuwátsia'n**

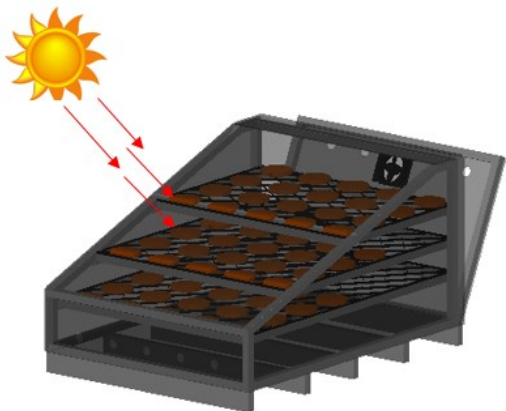
- Mi xikáh ti'wáapu'a ahtá kái tyajáujipua.
- † táka'i jéitse pu tyá'tihti're.
- Tachaakarimu'a meti'hkue'ira tihna ti'seiníni'a.

Ti tijiwátsia'n ti ti'kue'iriwa aúpu puen ti jia'xi'ten.

Amihna jetsé xikáh ti kin ti'mué, axikaren aakáh, ayáhna, i xikáh abáire'e ti áhxi'ni ti jetsén séihre já'ra'a i kue'iráh.

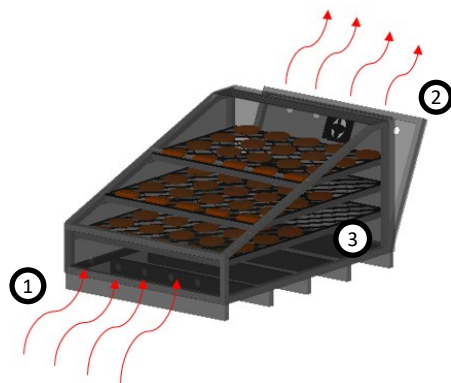
Ti ti'watsi'a:

1. Máh jetsán ti'watsi'a pistábe, japuán uteneeri'ki ta'h xikáh anàtatsaren, ahtá jetyan kái anáatatsa ta'h pistabe'n.
2. Ti juàkaritya'a ta'h kái jáana i táka'i amúhna. Jetyan ti ti'watsi'a cha'a antyaaka ta'h ihtà uhti'imí abaakaren i ti a'ri watyàpistaka'a àaka.
3. Xa'xkihpuari ti kúuni ti jetsán tijiya'tsan i táka'i ta'h juàkaritya'a.

E'ini ti'gouxé'be ta'h tijiwátsia'n

1. Ti aakáh utyauki'pua.
2. Ti kái uwájeenin.
3. Ti yaa ja'chu uwaxikahtan 40 ahtá 70 °C ta'h kái tiukuásti.

A'chuti a'teere ti watyàawan

- **Táka'i:** ti kuasí, a'tihti're; tyajà'ra'tan, a'tihti're.
- **A'chuti tsútsu'in:** tsútsu'in, a'tihti're.
- **A'chuti uwapistii:** kih uwapistii, a'tihti're.
- **A'chuti uakaritya'a:** jeeníkan na'ri kimuárabin, a'tihti're.
- **A'chuti axikáh:** jéigua xikáh, kapú a'chú a'tihti're.
- **A'chuti juàkaritya'a:** kái ti'ji'tsa áaka, a'tihti're.

E'iti tiuwatsi'a

1. A'bá'tu'tu

Táka'i ti ji'ren kapú ti tsáni

2. Wajá'usi

Sápun kin ahtá jéigua jáh

3. E'iti u'riwakare

Kásuhpe'e pahtá asiichen i we'ira'a ti watyáwatsi'wa chá'a kái kakútsapa'a, ahtá kái uwajátse'e.

4. Wasícha

Sikiirabi'n xa'pin tsútsu'i, ta'h ihtágua'a jiate'nen, tin u'rabin, e'ipate'nya'a sijam'i